

การพัฒนาระบบธุรกิจอัจฉริยะเพื่อสนับสนุนกระบวนการติดตามและประเมินผลทางการเงิน ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

Development of business intelligence system to support the monitoring and financial assessment of Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

สารินี คงทองวัฒนา^{1*} รัตนาวาลี อภิบาลเกียรติ¹ และ อัญชิษฐา เสมมาใหญ่¹

Sarinee Kongtongvattana^{1*} Rattanawalee Apibalkiat¹ and Anchisatha Semayai¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลด้านการเงินและบัญชีมาสร้างรายงานในระบบธุรกิจอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์และการวางแผนการบริหารงานด้านการเงิน และเพื่อให้ทราบความคิดเห็นของกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลสำหรับการติดตามและประเมินผลทางการเงินต่อรายงานดังกล่าว วิธีการวิจัยได้มีการศึกษาการจัดทำรายงานในปัจจุบัน วิเคราะห์ช่องว่างระหว่างรายงานตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลร่วมกับรายงานตามหลักการวิเคราะห์งบการเงิน เปรียบเทียบกับรายงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน จากนั้นจึงออกแบบระบบ ทดสอบระบบ และประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้ข้อมูลต่อรายงานที่ได้สร้างขึ้น โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจาก “คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการคลัง” จำนวน 14 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่าต้องมีการพัฒนารายงานในระบบธุรกิจอัจฉริยะเพิ่มเติมจากเดิมอีก 11 รายงาน ผลการประเมินความคิดเห็นคณะกรรมการฯ มีความเห็นในระดับ “เห็นด้วยมาก” ว่ารายงานที่ได้พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนการเข้าใช้งานง่าย รวดเร็ว รูปแบบรายงานมีข้อมูลสำคัญครบถ้วน สวยงาม ถูกต้องตามหลักการวิเคราะห์งบการเงิน สามารถนำมาใช้ในการวางแผนการบริหารงาน กำหนดค่าเป้าหมายทั้งในภาพรวมและระดับพันธกิจได้ อีกทั้งยังใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามค่าเป้าหมาย และนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงผลการดำเนินงานได้

คำสำคัญ: ระบบธุรกิจอัจฉริยะ; รายงานทางการเงิน; การติดตามและประเมินผลทางการเงิน

^{1*} คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

^{1*} Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

* Corresponding Author: sarinee.kon@mahidol.ac.th

Abstract

This research aims to use financial and accounting data to generate reports in business intelligence system to enhance the efficiency of financial analysis and planning and to know the opinions of the data users for financial monitoring and assessment of such reports. As for the research methods, there have been studied in the preparation of current reports to analyze the gap between the report based on the needs of the data users and the report according to the principle of financial statement analysis compared with currently available reports. Then the system was designed and tested and assess the user's feedback on the reports that have been generated. The data were collected from "the Fiscal Performance Monitoring and Assessment Committee" in the number of 14 persons. Data were analyzed by using mean and standard deviation.

The findings showed that more reports in the smart business system need to be developed for 11 Reports. The result of the committee's assessment of the opinions was "very agreeable" that the report developed had an easy and fast process to use. The report format contained important information that was complete, beautiful, and accurate according to the principles of financial statement analysis. It could be used in planning of work management and could set goals at both the overall and mission levels. It could also be used to monitor the performance to meet the target values and could be used to lay out ways to improve the performance of the work operation.

Keywords: Business Intelligence; Financial Statement; Monitoring and Financial Assessment

หลักการและเหตุผล

การบริหารงานในองค์กรไม่ว่าจะเป็นการบริหารในองค์กรขนาดเล็ก หรือขนาดใหญ่ รวมทั้งรูปแบบองค์กรจะเป็นไปในลักษณะใดก็ตาม สิ่งที่มีความสำคัญที่สุดเพื่อให้องค์กรเติบโตและเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนคือการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานด้านการเงินก็เช่นเดียวกัน ผู้บริหารงานด้านการเงินจึงต้องมีหน้าที่หลักในการบริหารเพื่อทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มขององค์กร อันหมายถึงการบริหารเพื่อให้เกิดผลกำไรในเชิงธุรกิจ แม้กระทั่งองค์กรภาครัฐ หรือองค์กรที่ไม่ได้มุ่งแสวงหากำไร ผลการดำเนินงานก็ควรจะมีรายได้มากกว่าหรือเพียงพอกับรายจ่าย เพื่อให้มีทรัพยากรที่เพียงพอต่อการขยายกิจการหรือขยายการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดความเจริญ และเติบโตขึ้นในอนาคต (ชาญณรงค์ ชัยพัฒน์, 2556)

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในด้านการผลิตบุคลากรทางการแพทย์สาขาต่าง ๆ พยาบาลและบุคลากรอื่นทางการแพทย์ นอกจากนี้ยังมีภารกิจด้านการวิจัย การให้บริการสังคมด้านการสร้างเสริมสุขภาพ และการให้บริการรักษาพยาบาล โดยฝ่ายการคลัง เป็นหน่วยงานหนึ่งภายใต้สังกัดสำนักงานคณบดี ที่มีหน้าที่สนับสนุนงานด้านการเงิน แก่คณะฯ มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านการบริหารงบประมาณ การเงิน และการบัญชี ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้องทางด้านการเงินการคลัง โดยในแต่ละปีคณะฯ จะมีเงินหมุนเวียนในระบบการรับ จ่ายเงินผ่านการรับเงินรายได้ประเภทต่าง ๆ และได้รับการ

จัดสรรงบประมาณรายจ่ายทั้งจากเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้ของคณะฯ เป็นจำนวนมาก เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ ของคณะฯ ให้ดำเนินไปสู่เป้าหมาย

สำหรับพื้นฐานการบริหารการคลังที่มีประสิทธิภาพและสร้างประสิทธิผลต่องานทางด้าน การคลัง หน่วยงานภาครัฐจะต้องกำหนดประเด็นสำคัญในการบริหารให้แยกออกเป็นขอบข่ายที่สำคัญ 4 ขอบข่าย ได้แก่

1. การจัดการและการคัดเลือกผู้นำ (Organizational Alignment and Leadership) เพื่อเป็นผู้กำหนดทิศทางด้านการคลังในทุกภาคส่วน

2. การจัดการนโยบายและการวางแผน (Policies and Processes) จะต้องใช้หลักการเชิงกลยุทธ์เข้ามาเป็นพื้นฐานในการขับเคลื่อน มีการประเมินผลกระทบภายในองค์กรในการจัดสรรงบประมาณ และต้องมีการประเมินผลกระทบภายนอกควบคู่ด้วยเช่นกัน เพื่อการจัดการที่มีประสิทธิภาพด้านการคลัง

3. การจัดการส่วนบุคคล (Personal Management) การสะสมทุนมนุษย์ การสร้างวัฒนธรรมในองค์กรให้มีแต่ความซื่อสัตย์ และมีกระบวนการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมอย่างชัดเจน

4. ข้อมูลข่าวสาร (Information) การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาจัดการข้อมูล มีการติดตามผลการวางแผนข้อมูลทางการเงิน และระบบนั้นจะต้องให้เข้าถึงความเข้าใจในระดับผู้บริหาร มีระบบป้องกัน และการจัดการให้ข้อมูลเป็นความลับ (กฤษฎณ์ รักชาติเจริญ, 2557)

ผู้บริหารของฝ่ายการคลัง มีความตระหนักในภารกิจที่สำคัญคือการสร้างความมั่นคงทางการเงินแก่คณะฯ และพยายามหาเครื่องมือสำหรับการติดตามผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ ในอดีตการนำเสนอข้อมูลทางการเงินเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นการนำเสนอโดยใช้เครื่องมือ Microsoft Office โดยข้อมูลที่จะนำมาแสดงในรายงานนั้น ได้มาจากหลากหลายแหล่งข้อมูล เช่น Fox Pro, Oracle, SAP, MS SQL, Excel และ Text เป็นต้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจทำให้การนำเสนอข้อมูลเกิดความคลาดเคลื่อน

ผลลัพธ์ที่ได้ไม่ตรงกันเนื่องจากการปรับปรุงข้อมูลภายนอกและไม่มี การนำข้อมูลเข้าระบบเก็บไว้รวมทั้งการจัดเก็บข้อมูลหลายแหล่งทำให้ยากแก่การสืบค้นเพื่อหาแหล่งต้นทาง หากไม่ได้ทำการบันทึกถึงที่มาของแหล่งข้อมูล และสูตรการคำนวณต่าง ๆ ไว้

ผู้บริหารของฝ่ายการคลังได้สังเกตเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจึงมีแนวคิดในการพัฒนาระบบคลังข้อมูล และนำระบบธุรกิจอัจฉริยะ มาช่วยในการติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินโดยระบบธุรกิจอัจฉริยะเป็นระบบที่ช่วยในการบริหารจัดการ ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเห็นภาพข้อมูลที่เข้าใจง่าย ทั้งนี้ในปัจจุบันฝ่ายการคลังได้นำระบบธุรกิจอัจฉริยะมาใช้เพื่อติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินเป็นบางส่วน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ การติดตามตัวชี้วัดเพื่อวัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของระบบต่าง ๆ และการติดตามอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งเป็นการติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินในภาพรวมของคณะฯ

อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) เป็นเครื่องมือวิเคราะห์งบการเงินวิธีหนึ่งเพื่อช่วยในการประเมินฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และความสามารถในการทำกำไร ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเห็นถึงจุดแข็งจุดอ่อน และความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท นอกจากนี้อัตราส่วนทางการเงินยังสามารถอธิบายถึงฐานะความมั่นคงทางการเงิน ผลการดำเนินงานของกิจการ โดยการนำตัวเลขจากงบการเงินที่เกี่ยวข้องกันมาหาอัตราส่วนต่าง ๆ เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์และสามารถเลือกใช้อัตราส่วนได้ตามวัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ของผู้วิเคราะห์เพื่อช่วยให้เข้าใจสุขภาพทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการได้ดียิ่งขึ้น (ศรัญญา สิงห์วราษ, 2562)

ทั้งนี้เมื่อได้ทบทวนรายงานการติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงิน ที่ฝ่ายการคลังทำการติดตามบนระบบธุรกิจอัจฉริยะในปัจจุบัน พบว่ายังไม่ครอบคลุมตัวชี้วัดทางการเงินที่สำคัญอย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะต้องทำการพัฒนาระบบธุรกิจอัจฉริยะเพื่อช่วยในการจัดทำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถนำข้อมูล

ที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงการบริหาร ซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินของคณะฯ ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อนำข้อมูลด้านการเงินและบัญชีของคณะฯ มาสร้างรายงานในระบบธุรกิจอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์และการวางแผนการบริหารงานด้านการเงิน

2. เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลสำหรับการติดตามและประเมินผลทางการเงินต่อรายงานในระบบธุรกิจอัจฉริยะที่ได้สร้างขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย สังคม-จิตวิทยา (Psycho – social sciences)

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารซึ่งดำรงตำแหน่ง “คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการคลัง (Finance War Room)” จำนวน 14 ท่าน โดยเป็นผู้ได้รับแต่งตั้งจากคณบดี คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

3. วิธีการวิจัย ศึกษาวิธีการทำงานในปัจจุบันและวิเคราะห์ช่องว่าง โดยทำการศึกษาวិธีการติดตามและประเมินผลทางการเงินในปัจจุบัน เพื่อให้ทราบถึงวิธีการทำงาน และปัญหาจากการทำงาน จากนั้นจึงทำการศึกษานแนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์ทางการเงิน ทำการวิเคราะห์ช่องว่าง ระหว่างเครื่องมือวิเคราะห์ทางการเงินประเภทต่าง ๆ กับ วิธีการติดตามและประเมินผลทางการเงินในปัจจุบันว่าจะต้องมีการพัฒนารายงานใดขึ้นมาใหม่ให้ครอบคลุมตัวชี้วัดทางการเงินที่สำคัญ และให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ออกแบบระบบ โดยใช้ IBM® Cognos® Data Manager 10.2.1 และ Microsoft Power BI ทำการพิจารณาแหล่งข้อมูลที่ใช้ งานออกแบบการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสม พัฒนาโมเดล โดยการสกัด (Extract) ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าสนใจ แปลงข้อมูล (Transforms) และจัดเก็บ (Load) ข้อมูลใน

คลังข้อมูลด้วยเครื่องมือ IBM® Cognos® Data Manager 10.2.1 ทำการสร้างรายงาน โดยนำข้อมูลที่พัฒนาเป็นโมเดลแล้วมานำเสนอในรูปแบบของรายงานด้วย Microsoft Power BI ทดสอบระบบทำการทดสอบระบบโดย Key User ระบบธุรกิจอัจฉริยะด้านการเงินและบัญชี จำนวน 7 คน เพื่อประเมินว่าระบบสามารถให้ผลอย่างถูกต้อง ประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้งาน และสรุปผลการวิจัย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้สร้างขึ้นมาจากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีคำถามปลายปิดจำนวน 21 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าใช้งานในระบบและรูปแบบของรายงาน ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายงานไปใช้ประโยชน์ในเชิงการบริหาร โดยมีการกำหนดคะแนนระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 5 เห็นด้วยมากที่สุด ระดับที่ 4 เห็นด้วยมาก ระดับที่ 3 เห็นด้วยปานกลาง ระดับที่ 2 เห็นด้วยน้อย และ ระดับที่ 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด

5. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

หาความตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินและระบบธุรกิจอัจฉริยะจำนวน 3 ท่าน การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปสอบถามกับ นักวิชาการเงินและบัญชี จำนวน 30 ชุดเพื่อวิเคราะห์หาค่าความน่าเชื่อถือโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปมีค่าเท่ากับ 0.97 แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ได้

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิธีการดำเนินงานในปัจจุบันและการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis)

การวิเคราะห์งบการเงินจะต้องมีงบการเงินอย่างน้อย 2 ปีขึ้นไป เพื่อที่จะได้เปรียบเทียบและดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง โดยขั้นตอนในการวิเคราะห์งบการเงิน ประกอบด้วย การจัดวางข้อมูลงบการเงินของปีต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบเดียวกันเพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ จากนั้นจึงเลือกเครื่องมือที่จะใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งได้แก่ การย่อส่วนตามแนวตั้ง (Common – size Analysis) การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) การวิเคราะห์งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินทุน (Fund Flow Analysis) และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis) เมื่อได้ผลการวิเคราะห์จากการใช้เครื่องมือต่าง ๆ แล้วจึงทำการอ่านและแปลความ จากนั้นจึงเป็นการจัดทำรายงานและการใช้ประโยชน์ สำหรับรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ในแต่ละประเภท มีดังนี้

- การย่อส่วนตามแนวตั้ง (Common – size Analysis) จะเป็นการแปลงค่าตัวเลขของรายการต่าง ๆ ในให้อยู่ในรูปแบบเปอร์เซ็นต์ของรายการสำคัญในงบการเงิน เพื่อเปรียบเทียบโครงสร้างทางการเงินในงบดุลหรือโครงสร้างการทำกำไรในงบกำไรขาดทุนว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

- การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) เป็นการวิเคราะห์ตามแนวนอนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นการอัตราการเพิ่มหรือการลดของรายการที่สนใจ วิธีการคำนวณอาจดูการเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีต่อปี หรือใช้ปีหนึ่งเป็นปีฐาน แล้วดูว่าในปีอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างไรเมื่อเทียบกับปีฐาน

- การวิเคราะห์งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินทุน (Fund Flow Analysis) เป็นเทคนิคการวิเคราะห์โดยใช้งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินทุนโดยเป็นการดูว่าในปีหนึ่ง ๆ กิจการจัดหาเงินทุนมาจากที่ใดและใช้ไป

ในที่ใดบ้าง Fund Flow Analysis มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหรืองบกระแสเงินสด ซึ่งในปัจจุบันส่วนใหญ่จะเรียกว่างบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flow)

- การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis) แบ่งออกได้เป็น ประเภท ได้แก่

อัตราส่วนที่วัดสภาพคล่อง (Liquidity) หรือความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น (Short – Term solvency) ประกอบด้วย Current Ratio, Quick Ratio, จำนวนวันหมุนเวียนของลูกหนี้ และ จำนวนวันหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ (Asset Management Efficiency) ประกอบด้วย Fixed Asset Turnover และ Total Asset Turnover

อัตราวัดภาระหนี้สิน (Leverage) และความสามารถในการชำระค่าใช้จ่ายทางการเงิน (Coverage) ประกอบด้วย Debt Ratio, Debt to Equity Ratio และ Times Interest Earned

อัตราวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability) ประกอบด้วย Gross Profit Margin Operation, Profit Margin, Net Profit Margin และ Return on Assets (ROA) (กฤษฎา เสกตระกูล, 2556)

การบันทึกบัญชีและจัดทำงบการเงินของคณะฯ ในปัจจุบันดำเนินการในระบบวางแผนทรัพยากรขององค์กร (Enterprise Resource Planning หรือ ERP) โปรแกรม SAP S/4HANA เมื่อสิ้นงวดบัญชีโปรแกรมจะประมวลผลเพื่อจัดทำงบการเงิน จากนั้นเจ้าหน้าที่บัญชีจะนำข้อมูลจากงบการเงิน มาทำการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์งบการเงินในรูปแบบต่าง ๆ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับหลักการวิเคราะห์งบการเงินพบผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาวិธีการใช้เครื่องมือวิเคราะห์งบการเงินของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน		มี/ไม่มี รายงาน	วิธีการทำงานใน ปัจจุบัน	
การย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common - Size Analysis)		ไม่มี	-	
การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)		ไม่มี	-	
การวิเคราะห์งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินทุน (Fund Flow Analysis)		มี	รายงานออกจากระบบ ERP	
การวิเคราะห์อัตราส่วน ทางการเงิน (Ratio Analysis)	อัตราส่วนที่วัดสภาพ คล่อง (Liquidity)	อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio)	มี	จัดทำใน Ms Excel และมี รายงานใน BI
		อัตราส่วนหมุนเวียน (Quick Ratio)	มี	จัดทำใน Ms Excel และมี รายงานใน BI
		อัตราส่วนเงินสดและรายการ เทียบเท่าเงินสด (Cash Ratio)	มี	จัดทำใน Ms Excel
		ระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (Average Collection Period)	มี	จัดทำใน Ms Excel
		ระยะเวลาเฉลี่ยในการถือครองวัสดุ คงคลัง (ยา เวชภัณฑ์ วัสดุวิทยาศาสตร์)	มี	จัดทำใน Ms Excel
	อัตราวัดภาระหนี้สิน (Leverage) และ ความสามารถในการ ชำระค่าใช้จ่ายทาง การเงิน (Coverage)	อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt to total Asset Ratio)	มี	จัดทำใน Ms Excel
		อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อทุนรวม (Debt to Equity Ratio)	มี	จัดทำใน Ms Excel
	อัตราส่วนวัด ประสิทธิภาพการบริหาร สินทรัพย์ (Asset Management Efficiency)	อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset Turnover)	ไม่มี	-
		อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover)	ไม่มี	-
	อัตราวัดความสามารถ ในการทำกำไร (Profitability)	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity)	มี	จัดทำใน Ms Excel
		อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Assets)	มี	จัดทำใน Ms Excel และมี รายงานใน BI
		อัตราส่วนกำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัด จ่าย (EBITDA Margin)	มี	จัดทำใน Ms Excel และมี รายงานใน BI
		อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อ รายได้ (Operating Margin)	มี	จัดทำใน Ms Excel และมี รายงานใน BI

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน		มี/ไม่มี รายงาน	วิธีการทำงานใน ปัจจุบัน
	อัตราผลตอบแทนจากเงินทุนของ คณะฯ (Return on Capital Employed)	มี	จัดทำใน Ms Excel

สรุปผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) การวิเคราะห์ช่องว่างเริ่มจากการรวบรวมรายงานที่ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ด้านการคลัง (Finance War Room) มีความต้องการใช้ ร่วมกับรายงานที่ควรมีสำหรับการวิเคราะห์งบการเงิน จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (ตามตารางที่ 1 ช่องเครื่องมือที่ใช้ ในการวิเคราะห์งบการเงิน) จากนั้นจึงพิจารณาว่า ปัจจุบันมีรายงานเหล่านั้นอยู่หรือไม่ และรายงานที่มีอยู่ นั้นได้ถูกจัดทำขึ้นจากโปรแกรมใด ทั้งนี้เมื่อได้ทำการ วิเคราะห์แล้วพบว่า รายงานที่ยังไม่มีในปัจจุบันได้แก่ การย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common - Size Analysis) การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) อัตราส่วน รายได้ต่อสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset Turnover) และ อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover)

รายงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและได้มีการจัดทำใน ระบบธุรกิจอัจฉริยะแล้ว ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio) อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Assets) อัตราส่วนกำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่า เชื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจ่าย (EBITDA Margin) และ อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อรายได้ (Operating Margin)

รายงานที่มีอยู่แต่จัดทำใน Ms Excel ได้แก่ อัตราส่วนเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (Cash Ratio) ระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (Average Collection Period) ระยะเวลาเฉลี่ยในการถือครอง วัสดุคงคลัง (ยา เวชภัณฑ์ วัสดุวิทยาศาสตร์) อัตราส่วน หนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt to total Asset Ratio) อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อทุนรวม (Debt to

Equity Ratio) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) และอัตราผลตอบแทนจากเงินทุน ของคณะฯ (Return on Capital Employed)

2. ผลการออกแบบระบบ

จากข้อมูลผลการวิเคราะห์ช่องว่าง พบว่า รายงานที่ควรสร้างขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะ คือกลุ่ม รายงานที่ไม่มีการจัดทำและกลุ่มที่มีการจัดทำใน Ms Excel ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 11 รายงาน โดยจะแบ่งการ สร้างออกเป็น 2 ระยะ พิจารณาจากความจำเป็นของ การใช้รายงานประกอบกับจำนวนชั่วโมงการทำงาน (Man Hour) ในระยะที่ 1 จะทำการสร้างจำนวน 7 รายงานได้แก่ การย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common - Size Analysis) การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) อัตราส่วนเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (Cash Ratio) อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt to total Asset Ratio) อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อทุนรวม (Debt to Equity Ratio) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) และอัตราผลตอบแทนจาก เงินทุนของคณะฯ (Return on Capital Employed) และระยะที่ 2 จะทำการสร้างจำนวน 4 รายงาน ได้แก่ ระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (Average Collection Period) ระยะเวลาเฉลี่ยในการถือครอง วัสดุคงคลัง (ยา เวชภัณฑ์ วัสดุวิทยาศาสตร์) อัตราส่วน รายได้ต่อสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset Turnover) และ อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) โดยรายงานที่ทำการสร้างเสร็จสิ้นแล้วใน ระยะที่ 1 มีรูปแบบของรายงานเป็นไปตามรูปที่ 1-7

- รายงานการย่อยส่วนตามแนวดิ่ง (Common – size Analysis) เป็นการวิเคราะห์สัดส่วนของสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน โดยใช้ตัวข้อมูลจากงบดุล รวมถึง

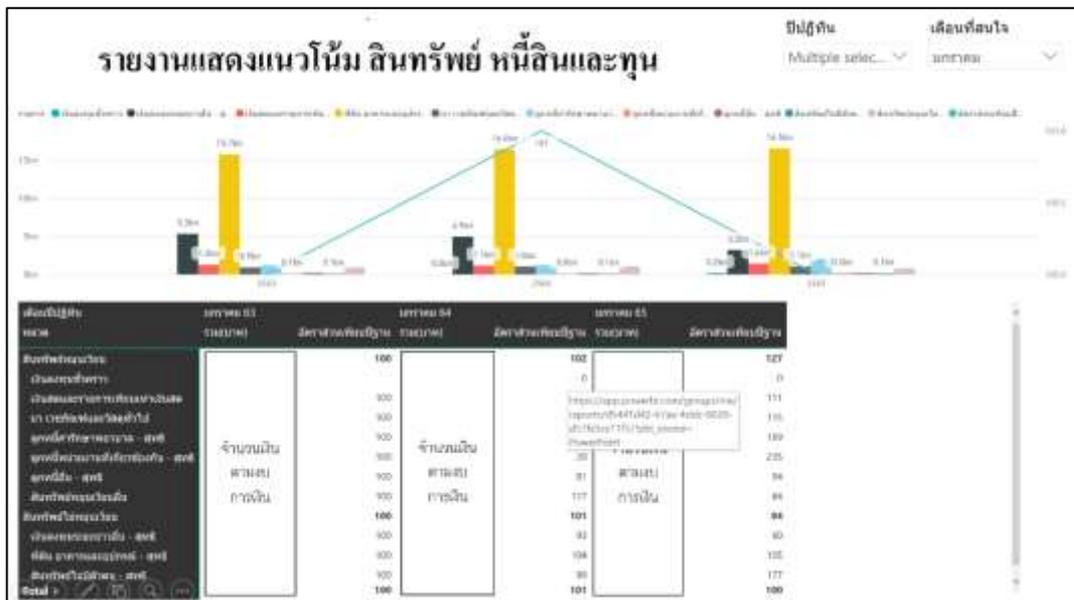
วิเคราะห์สัดส่วนรายได้ ค่าใช้จ่ายโดยใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนเพื่อให้ทราบถึงปริมาณของข้อมูลประเภทต่าง ๆ เมื่อเทียบกับข้อมูลรวม

รูปที่ 1 รายงานการย่อยส่วนตามแนวดิ่ง (Common – size Analysis)

- รายงานการวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) เป็นการวิเคราะห์ตามแนวนอนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้เห็นการอัตราการเพิ่มหรือการลด

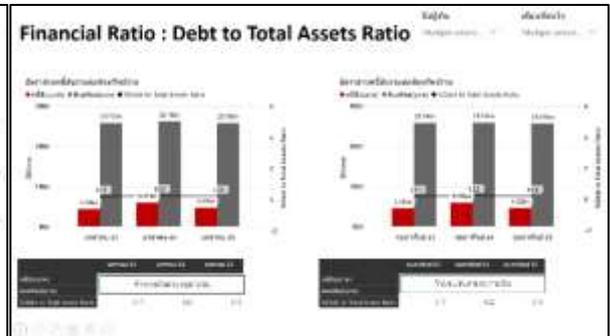
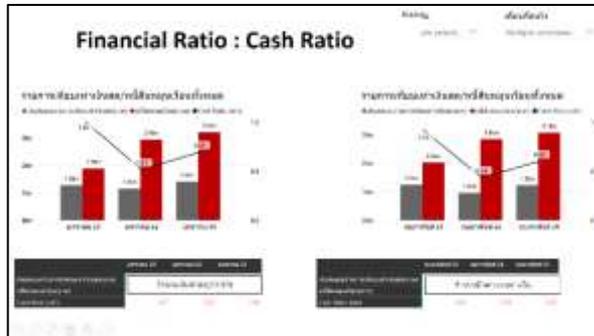
ของรายการที่เราสนใจ วิธีการคำนวณเราอาจดูการเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีต่อปีหรือใช้ปีหนึ่งเป็นปีฐาน แล้วดูว่าในปีอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างไรเมื่อเทียบกับปีฐาน

รูปที่ 2 รายงานการวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)

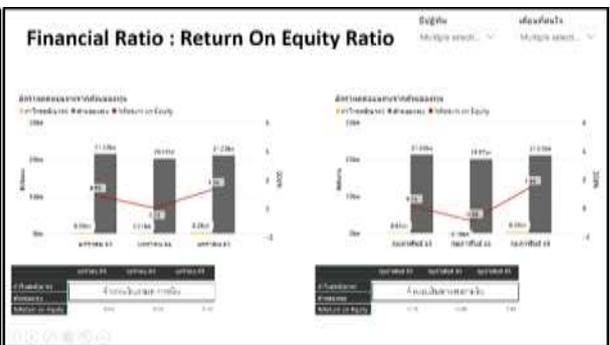
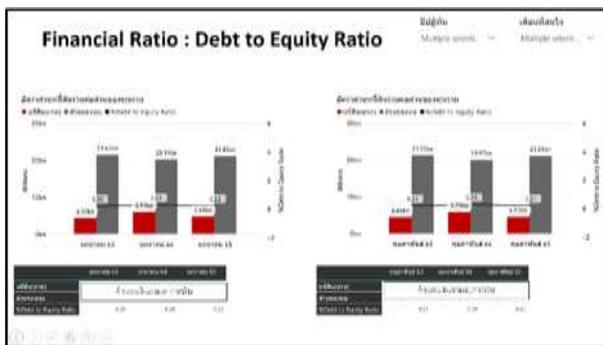
- การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis) ได้แก่ อัตราส่วนเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (Cash Ratio) อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt to total Asset Ratio) อัตราส่วนหนี้สิน

รวมต่อทุนรวม (Debt to Equity Ratio) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) อัตราผลตอบแทนจากเงินทุนของคณะฯ (Return on Capital Employed)

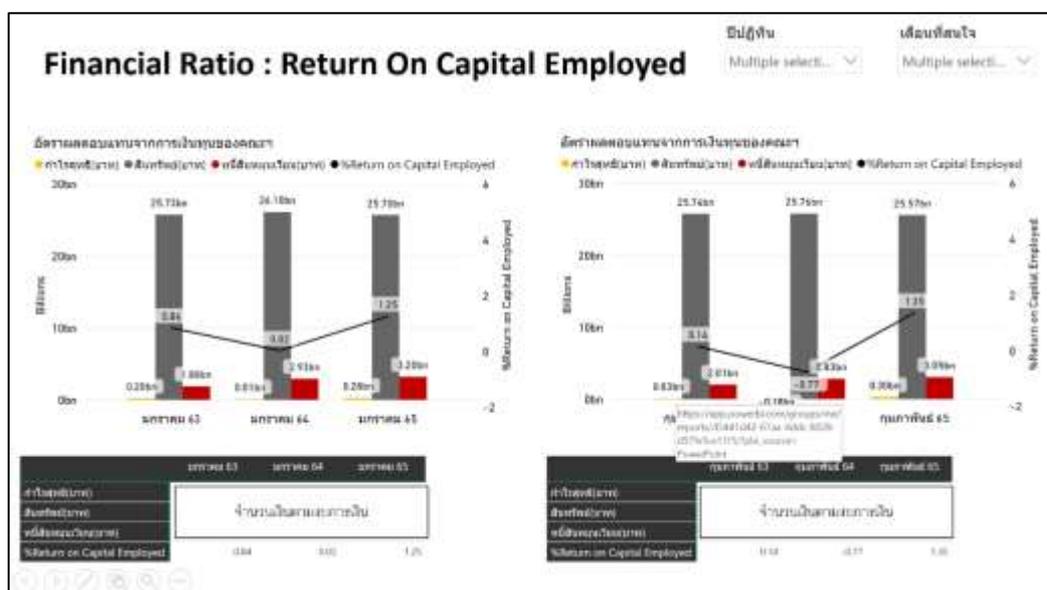
รูปที่ 3 รายงานอัตราส่วนเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

รูปที่ 4 รายงานอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์

รูปที่ 5 รายงานอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อทุนรวม

รูปที่ 6 รายงานอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

รูปที่ 7 อัตราผลตอบแทนจากเงินทุนของคณะฯ (Return on Capital Employed)

3. การประเมินความคิดเห็นต่อรายงานที่สร้างขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะ

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการประเมินความคิดเห็นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการคลังต่อรายงานที่สร้างขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะ

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D	การแปลผล
ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อรายงานที่พัฒนาขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะ			
1.1 การใช้งานระบบ			
1.1.1 ขั้นตอนการใช้งานไม่ซับซ้อน	4.07	0.51	เห็นด้วยมาก
1.1.2 เมนูที่ปรากฏในระบบมีความชัดเจนเข้าใจได้ง่าย	3.86	0.69	เห็นด้วยมาก
1.1.3 การเข้าถึงข้อมูลผ่านระบบมีความรวดเร็ว	4.29	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
1.1.4 การใช้งานระบบในภาพรวมง่ายต่อการใช้งาน	4.14	0.52	เห็นด้วยมาก
1.2 รูปแบบรายงาน			
1.2.1 รายงานแสดงข้อมูลที่สำคัญอย่างครบถ้วน	3.93	0.44	เห็นด้วยมาก
1.2.2 รายงานมีรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย	3.79	0.64	เห็นด้วยมาก
1.2.3 รายงานมีรูปแบบที่เหมาะสม สวยงาม	3.79	0.64	เห็นด้วยมาก
1.2.4 รายงานแสดงข้อมูลที่ถูกต้องตามหลักวิชาการด้านการวิเคราะห์งบการเงิน	3.93	0.44	เห็นด้วยมาก
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการนำรายงานที่พัฒนาขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานด้านการเงิน			
2.1 ด้านการวางแผน			
2.1.1 รายงานมีข้อมูลเพียงพอต่อการนำมาวางแผนการบริหารงานด้านการเงิน	3.86	0.55	เห็นด้วยมาก
2.1.2 รายงานสามารถนำมาใช้ในการพิจารณากำหนดค่าเป้าหมายทางการเงินในภาพรวมได้	4.00	0.63	เห็นด้วยมาก
2.1.3 รายงานสามารถนำมาใช้ในการพิจารณากำหนดค่าเป้าหมายทางการเงินในระดับพันธกิจได้	3.79	0.64	เห็นด้วยมาก
2.2 ด้านการติดตามผล			
2.2.1 รายงานมีข้อมูลเพียงพอต่อการติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงิน	3.86	0.55	เห็นด้วยมาก
2.2.2 รายงานมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการนำมาติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงิน	3.79	0.76	เห็นด้วยมาก
2.2.3 รายงานสามารถนำมาใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินตามค่าเป้าหมายทางการเงินในภาพรวมได้	4.00	0.48	เห็นด้วยมาก
2.3 ด้านการประเมินผล			
2.3.1 รายงานมีข้อมูลเพียงพอต่อการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงิน	3.79	0.28	เห็นด้วยมาก
2.3.2 รายงานมีความเหมาะสมต่อการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงิน	3.86	0.55	เห็นด้วยมาก

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D	การแปลผล
2.3.3 รายงานแสดงผลได้อย่างถูกต้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงผลการดำเนินงานได้	3.93	0.60	เห็นด้วยมาก
2.4 ด้านอื่น ๆ			
2.4.1 รายงานที่ได้พัฒนาขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะมีความสำคัญต่อการนำไปปรับปรุงผลการดำเนินงานด้านการเงินของคณะฯ	4.29	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
2.4.2 รายงานที่ได้พัฒนาขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะการก่อให้เกิดความคุ้มค่าในเชิงการบริหาร	4.14	0.66	เห็นด้วยมาก
2.4.3 การพัฒนารายงานต้องเริ่มจากการมีฐานข้อมูลที่ถูกต้อง	4.57	0.28	เห็นด้วยมากที่สุด
2.4.4 การพัฒนารายงานควรให้ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรายได้และควบคุมค่าใช้จ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย	4.36	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการคลัง

ผลการประเมินความคิดเห็นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการคลัง (Finance War Room) จำนวน 14 ท่าน แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อรายงานที่ได้สร้างขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะ ข้อ 1.1 การเข้าใช้งานในระบบ ผู้ประเมินมีระดับความคิดเห็น “เห็นด้วยมากที่สุด” ในประเด็นการเข้าถึงข้อมูลผ่านระบบมีความรวดเร็ว ระดับความคิดเห็น “เห็นด้วยมาก” ในประเด็นขั้นตอนการเข้าใช้งานไม่ซับซ้อน เมนูที่ปรากฏในระบบมีความชัดเจนเข้าใจได้ง่าย และการใช้งานระบบในภาพรวมง่ายต่อการใช้งาน **ข้อ 1.2 รูปแบบรายงาน** ผู้ประเมินมีระดับความคิดเห็น “เห็นด้วยมาก” ในทุกประเด็น ได้แก่ รายงานแสดงข้อมูลที่สำคัญอย่างครบถ้วน รายงานมีรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย รายงานมีรูปแบบที่เหมาะสม สวยงาม และรายงานแสดงข้อมูลที่ถูกต้องตามหลักวิชาการด้านการวิเคราะห์ทางการเงิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการนำรายงานที่พัฒนาขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานด้านการเงิน ข้อ 2.1 ด้านการวางแผน ผู้ประเมินมีระดับความคิดเห็น “เห็นด้วยมาก” ในทุกประเด็น ได้แก่ รายงานมีข้อมูลเพียงพอต่อการนำมาวางแผนการบริหารงานด้านการเงิน รายงานสามารถ

นำมาใช้ในการพิจารณากำหนดค่าเป้าหมายทางการเงินในภาพรวมได้ และรายงานสามารถนำมาใช้ในการพิจารณากำหนดค่าเป้าหมายทางการเงินในระดับพันธกิจได้ **ข้อ 2.2 ด้านการติดตามผล** ผู้ประเมินมีระดับความคิดเห็น “เห็นด้วยมาก” ในทุกประเด็น ได้แก่ รายงานมีข้อมูลเพียงพอต่อการติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงิน รายงานมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการนำมาติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงิน และรายงานสามารถนำมาใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินตามค่าเป้าหมายทางการเงินในภาพรวมได้ **ข้อ 2.3 ด้านการประเมินผล** ผู้ประเมินมีระดับความคิดเห็น “เห็นด้วยมาก” ในทุกประเด็น ได้แก่ รายงานมีข้อมูลเพียงพอต่อการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงิน รายงานมีความเหมาะสมต่อการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงิน รายงานแสดงผลได้อย่างถูกต้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงผลการดำเนินงานได้ **ข้อ 2.4 ด้านอื่น ๆ** ผู้ประเมินมีระดับความคิดเห็น “เห็นด้วยมากที่สุด” ในทุกประเด็น ได้แก่ รายงานที่ได้พัฒนาขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะมีความสำคัญต่อการนำไปปรับปรุงผลการดำเนินงานด้านการเงินของคณะฯ รายงานที่ได้พัฒนาขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะการก่อให้เกิดความคุ้มค่าในเชิงการบริหาร การพัฒนารายงานต้องเริ่มจาก

การมีฐานข้อมูลที่ถูกต้อง และการพัฒนารายงานควรให้ ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง รายได้และควบคุมค่าใช้จ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาด้วย

การอภิปรายผล

งานวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการธุรกิจอัจฉริยะ เพื่อสนับสนุนกระบวนการติดตามและประเมินผล ทางการเงินของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่ เพื่อนำข้อมูลด้านการเงินและบัญชีของคณะฯ มาสร้าง รายงานในระบบธุรกิจอัจฉริยะในการเพิ่มประสิทธิภาพ การวิเคราะห์และการวางแผนการบริหารงานด้าน การเงิน และเพื่อทราบความคิดเห็นของกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล สำหรับการติดตามและประเมินผลทางการเงินต่อ รายงานในระบบธุรกิจอัจฉริยะที่ได้สร้างขึ้น

จากวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อนำข้อมูลด้าน การเงินและบัญชีของคณะฯ มาสร้างรายงานในระบบ ธุรกิจอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์และ การวางแผนการบริหารงานด้านการเงิน พบว่าจากการ รวบรวมรายงานที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานด้านการคลัง (Finance War Room) มีความต้องการใช้ ร่วมกับรายงานที่ควรมีสำหรับการ วิเคราะห์งบการเงินจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ควรมีการ จัดทำรายงานจำนวนทั้งสิ้น 17 รายงาน ในปัจจุบัน คณะฯ มีการจัดทำรายงานเพื่อการติดตามและ ประเมินผลทางการเงิน จำนวน 13 รายงาน โดยมีการ จัดทำในระบบ ERP จำนวน 1 รายงาน จัดทำใน Ms Excel จำนวน 7 รายงาน และ จัดทำในระบบธุรกิจ อัจฉริยะ จำนวน 5 รายงาน ดังนั้นจึงได้ทำการพัฒนา รายงานจากระบบธุรกิจอัจฉริยะเพิ่มขึ้นอีก 11 รายงาน โดยแบ่งการพัฒนาออกเป็น 2 ระยะ ในระยะที่ 1 ได้ทำ การพัฒนา 7 รายงาน ได้แก่ การย่อส่วนตามแนวตั้ง (Common - Size Analysis) การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) อัตราส่วนเงินสดและรายการ เทียบเท่าเงินสด (Cash Ratio) อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อ

สินทรัพย์รวม (Debt to total Asset Ratio) อัตราส่วน หนี้สินรวมต่อทุนรวม (Debt to Equity Ratio) อัตรา ผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (Return on Equity) และ อัตราผลตอบแทนจากเงินทุนของคณะฯ (Return on Capital Employed) และระยะที่ 2 จะทำการพัฒนา จำนวน 4 รายงาน ได้แก่ ระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บ หนี้ (Average Collection Period) ระยะเวลาเฉลี่ยใน การถือครองวัสดุคงคลัง (ยา เวชภัณฑ์ วัสดุวิทยาศาสตร์) อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset Turnover) และ อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อให้ทราบความคิดเห็น ของกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลสำหรับการติดตามและประเมินผล ทางการเงินต่อรายงานในระบบธุรกิจอัจฉริยะ จากผล การประเมินความคิดเห็นของคณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานด้านการคลัง (Finance War Room) จำนวน 14 ท่าน ในด้านการเข้าใช้งานระบบ และรูปแบบรายงาน คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าการ เข้าใช้งานในระบบเพื่อดูรายงานมีขั้นตอนและเมนูการ เข้าใช้งานง่ายและไม่ซับซ้อน ด้านรูปแบบรายงาน มีความเห็นว่ารายงานได้แสดงข้อมูลที่ สำคัญอย่าง ครบถ้วน เข้าใจได้ง่าย สวยงามและมีข้อมูลที่ถูกต้องตาม หลักวิชาการด้านการวิเคราะห์งบการเงิน สำหรับความ คิดเห็นของคณะกรรมการฯ ต่อการนำรายงานที่ พัฒนาขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะมาใช้ประโยชน์ในการ บริหารงานด้านการเงิน โดยคณะกรรมการฯ เห็นว่า ใน ด้านการวางแผน รายงานมีข้อมูลเพียงพอต่อการนำมา วางแผนการบริหารงานด้านการเงิน รวมถึงสามารถ นำมากำหนดค่าเป้าหมายทางการเงินทั้งในระดับพันธกิจ และระดับคณะฯ ได้ ด้านการติดตามผล เห็นว่า รายงาน มีข้อมูลเพียงพอ และมีความเหมาะสมต่อการนำมา ติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินตามค่าเป้าหมาย ทางการเงินในภาพรวมได้ ด้านการประเมินผล เห็นว่า รายงานแสดงผลได้อย่างถูกต้องมีข้อมูลเพียงพอ และ เหมาะสมต่อการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปกาดา โพธิ์คำอภิชัย และ มณเฑียร รัตนศิริวงศ์วุฒิ (2557) ที่พบว่าการสร้าง

รายงาน ระบบนี้ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหาร นำมาสนับสนุนการ ตัดสินใจในการวางแผนการผลิตและการวางกลยุทธ์ของธุรกิจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ยังมีความเห็นว่า รายงานที่ได้พัฒนาขึ้นจากระบบธุรกิจอัจฉริยะมีความสำคัญต่อการนำไปปรับปรุงผลการดำเนินงาน ก่อให้เกิดความคุ้มค่าในเชิงการบริหาร โดยการพัฒนารายงานต้องเริ่มจากฐานข้อมูลที่ถูกต้องและควรให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องต่อการสร้างรายได้และควบคุมค่าใช้จ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรวิภา ไชยวงศ์ และคณะ (2557) ที่พบว่าคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ข้อมูลทางการเงินมาช่วยในการวางแผนดำเนินงานของกลุ่ม อีกทั้งยังนำมาใช้ประกอบการวางแผนและตัดสินใจอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาเสถียรภาพทางการเงินของกลุ่มให้เกิดความมั่นคงในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินงานด้านการเงินในโรงพยาบาล นอกจากจะพิจารณาผลการดำเนินงานในมิติของอัตราส่วนทางการเงินแล้ว ควรจะต้องมีการพิจารณาในมิติอื่น ๆ ร่วมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายได้หลักของคณะฯ อันได้แก่ รายได้จากการรักษาพยาบาล ดังนั้นจึงควรที่จะนำระบบธุรกิจอัจฉริยะมาใช้ในการสร้างรายงานเพื่อติดตามผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว เช่น อัตราการได้รับชดเชย (Reimburse) จากกองทุนต่าง ๆ ต่อการรักษาพยาบาลผู้ป่วย 1 ราย หรือ ต้นทุนการรักษาพยาบาลต่อการรักษาพยาบาลผู้ป่วย 1 ราย เป็นต้น เพื่อให้การบริหารงานในระดับพันธกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ในการพัฒนารายงานจากระบบธุรกิจอัจฉริยะ นอกจากจะนำมาใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานที่เป็นผลจาก “อดีต” ควรจะมีการนำไปพัฒนารายงานที่สามารถพยากรณ์ถึง “อนาคต” ด้วย เพื่อช่วยให้การวางแผนการบริหารงาน หรือการวางกล

ยุทธ์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น รายงานการจัดทำประมาณการกระแสเงินสด รายงานการประมาณการผลการดำเนินงานด้านการเงิน เป็นต้น และควรให้หน่วยงานสนับสนุนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้บริหารและบุคลากรของฝ่ายการคลัง คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ให้ความร่วมมือและเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ตลอดจนผู้ที่เป็นกำลังใจให้การจัดทำผลงานฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรวิภา ไชยวงศ์, อังคณา หันตา, และ ดารารัตน์ วิษาโห่ง. (2557). การใช้โปรแกรม “ระบบเผ้ารวังและเตือนภัยทางการเงิน” สำหรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเขตอำเภอพาน. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 14(1), 7-17.
- กฤษณ์ รักชาติเจริญ. (2557). การบริหารการคลังภายใต้แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่. *วารสารนักบริหาร*, 34(1), 3-10.
- กฤษฎา เสกตระกูล. (2556). *การวิเคราะห์งบการเงิน*. ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ชาญณรงค์ ชัยพัฒน์. (2556). ภาพลวงตาทางการเงิน กรณีศึกษาฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดปทุมธานี. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 13(1), 101-111.
- ปภาดา โพธิ์คำอภิชัย และ มณเฑียร รัตนศิริวงศ์วุฒิ. (2557). *การพัฒนาระบบธุรกิจอัจฉริยะเพื่อการวางแผนผลิตในองค์กร*. รายงานสืบเนื่อง

การประชุมวิชาการระดับชาติด้านคอมพิวเตอร์
และเทคโนโลยีสารสนเทศ ครั้งที่ 10 ประจำปี
2557, วันที่ 8-9 พฤษภาคม 2557 ณ อังสนา
ลาภานา จ.ภูเก็ต, 982-987

ศรัณญา สิงห์วะราช. (2562). อิทธิพลของอัตราส่วน
ทางการเงินด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานที่

ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของ
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทยกลุ่ม SET 100. [วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี.
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์].